MITROPOLIA ARDEALULUI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI, ARHIEPISCOPIEI ALBA IULIEI, EPISCOPIEI ORADIEI, EPISCOPIEI COVASNEI ȘI HARGHITEI ȘI EPISCOPIEI DEVEI ȘI HUNEDOAREI

4

SERIE NOUĂ, Anul 2 (37), Nr. 4, octombrie-decembrie, 2022

Editura ANDREIANA, SIBIU

ISSN 1013-4204

MITROPOLIA ARDEALULUI

COLEGIUL EDITORIAL

PREŞEDINTE
Î.P.S. Prof. Dr. LAURENŢIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului

VICEPREŞEDINŢI
Î.P.S. IRINEU POP, Arhiepiscop al Alba Iuliei
P.S. SOFRONIE DRINCEC, Episcop al Oradiei
P.S. ANDREI MOLDOVAN, Episcop al Covasnei şi Harghitei
P.S. NESTOR DINCULEANĂ, Episcop al Devei şi Hunedoarei

Director
Arhim. Dr. Ioachim Tomoiagă

Redactor-şef
Pr. Lect. Dr. Emanuel Tăvală

Redactor consultant
Pr. Prof. Dr. Daniel Buda

Colegiul de redacţie
Pr. Lect. Dr. Oliviu Botoi (Alba Iulia), Pr. Cristian Rus (Oradea), Pr. Dr. Laurenţiu-Gabriel Panciu (Miercurea Ciuc), Pr. Prof. Dr. Florin Dobrei, Pr. Prof. Dr. Vasile Vlad (Deva), Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Arhid. Prof. Dr. Ioan Ică jr, Pr. Dr. Cristian Muntean (Braşov), Pr. Prof. Dr. Constantin Necula, Conf. Dr. Adrian Lemeni (Bucureşti), Prof. Dr. Paul Brusanowski, Diac. Dr. Gheorghe Anghel, Lect. Dr. Ioan Ovidiu Abrudan

COPERTĂ: Pr. Florin Bleoca
CORECTURĂ: Nicolae-Toma Posa
TEHNOREDACTARE: Fabian Filipescu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
ARHIEPISCOPIA SIBIULUI, Str. MITROPOLIEI, NR. 35
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001, B.C.R. SIBIU

CUPRINS

CUVÂNTUL IERARHULUI

† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Încoronarea Regală de la Alba Iulia a fost consfinţirea Marii Uniri a poporului român* 7

PASTORALE

† Dr. Laurenţiu, Arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului, *Naşterea Domnului – praznicul bucuriei şi al mulţumirii noastre* 12
† Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, *În peştera din Betleem a răsărit „Soarele dreptăţii”* 18
† Sofronie, Episcopul Oradiei, *Scrisoare pastorală cu ocazia Marii Sărbători Împărăteşti a Naşterii după trup a Domnului nostru Iisus Hristos 2022* 22
† Andrei, Episcopul Covasnei şi Harghitei, *Raiul cel închis, azi, iar s-a deschis!* 31
† Nestor, Episcopul Devei şi Hunedoarei, *Naşterea lui Hristos şi renaşterea noastră duhovnicească prin cunoaşterea lui Dumnezeu* 35

ISTORIE ŞI ORTODOXIE

100 DE ANI DE LA ÎNCORONAREA REGALĂ DE LA ALBA-IULIA

Arhim. Dr. Policarp Chiţulescu, *Ceremoniile religioase prilejuite de Încoronarea primilor suverani ai României Mari la Alba Iulia. Frământări, speranţe, realităţi* 40
Dragoş Ursu, *Poziţia Bisericilor faţă de Încoronare, între diplomaţie religioasă şi tensiuni confesionale* 59

AN OMAGIAL ȘI COMEMORATIV

Pr. Prof. Univ. Dr. Mihail-Simion Săsăujan, *Sf. Paisie de la Neamț și mișcarea de înnoire duhovnicească a monahismului ortodox în Țările Române, în secolul al XVIII-lea. Context istoric și bisericesc* 79
Drd. Rareș Șchiopu, *Sf. Paisie Velicikovski – perioada petrecută la schitul Cârnu* 101
Drd. Andrei-Lucian Ionescu, *„Rugăciunea neîncetată" – mijloc al desăvârșirii în teologia Sf. Grigorie Palama*.....126
Vlad-Mihail Pop, *Episcopul martir Nicolae Popovici – dogmatist*.....144

INTERVIU

Pr. Ion Alexandru Mizgan, *In memoriam Pr. Prof. Univ. Dr. Aurel Jivi. Interviu cu Pr. Prof. Univ. Dr. Daniel Buda, Decanul Facultății de Teologie „Sf. Ier. Andrei Șaguna" din Sibiu* 175

TEOLOGIE ȘI ȘTIINȚĂ

Pr. Dr. Nichifor Tănase, *„Domnul slavei" (Κύριος τῆς δόξης) – Prezentarea evenimentului Întrupării, în terminologia slavei, ca venire a Luminii divine*.....182

BISERICA ÎN ACTUALITATE

Pr. Drd. Marius-Virgil Bolea, *Parohia, celula Bisericii, preotul, slujitorul dreptmăritorilor creștini*.....191

TÂLCUL EVANGHELIEI

Pr. Marinel Suotean, *Predică la Duminica XIX-a după Rusalii* 214
Pr. Adrian Suciu-Ursu, *Chemările Domnului și răspunsurile omului*.....217
Pr. Lucian David, *Pilda semănătorului* 222
Pr. Violin Mureșan, *Parabola despre bogatul nemilostiv și săracul Lazăr* 225
Pr. Constantin Purcaru, *Spune cât bine Ți-a făcut ție Dumnezeu!*.....232

Pr. Dorin-Vasile Cucu, *Cuvânt la Duminica a XXIII-a după Rusalii. Vindecarea demonizatului din ținutul Ghergheseniilor (Lc, 8,26-39)*...235
Pr. Cosmin-Nicușor Sucigan, *Omilie la Duminica a XXIV-a după Rusalii* 239
Pr. Bogdan-Laurențiu Avram, *Pilda samarineanului milostiv*.....242
Pr. Antim-Emil Nan, *Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina*.....246
Pr. Alexandru Dulca, *Intrarea în Biserică a Maicii Domnului*.....249
Pr. Dr. Ioan Codorean, *Dregătorul bogat (Luca 18, 18-27) – un suflet sfâșiat de propria neputință*.....255
Pr. Mădălin-Ioan Micu, *Pilda celor chemați la cină*.....264
Pr. Marius-Matei Țepeș, *Predică la Duminica dinaintea Nașterii Domnului*.....267

RECENZII

Pr. Dr. Cristian Muntean, *Dumitru Horia Ionescu, Sub paza lui Dumnezeu, drăguțul, prefață de Teodor Baconschi, Editura Trinitas, București, 2022*.....271
Nicolae-Toma Posa, *Rugăciunea lui Iisus în Bizanț – manifeste „hrisostomiene" și comentarii, traduceri și studiu de diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2021, 171 p., ISBN: 978-606-740-025-0*.....274
Fabian Filipescu, *Pr. Constantin Necula (coord.), Cântare de biruință cântând... Rostiri ale Evangheliei în actualitate, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, 319 p., ISBN 978-606-989-103-2*.....277

EVENIMENTE

Patriarhul Daniel a oficiat Te Deum la Alba Iulia, la 100 de ani de la încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria.....280
Moment aniversar în Mitropolia Ardealului: ÎPS Laurenţiu a împlinit 75 de ani.....282
Sinaxă monahală mitropolitană la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus.....286
Slujbă de pomenire a Episcopului Gurie Georgiu la un an de la trecerea la cele veșnice.....290
Conferința de toamnă a preoților din Episcopia Covasnei și Harghitei.....292
Susținere de lucrări pentru gradul I în preoție la Sibiu.....293

Sinod al arhiereilor din Mitropolia Ardealului în Episcopia Devei și Hunedoarei.....295
Sfântul Ierarh Andrei Șaguna prăznuit la Catedrala Mitropolitană din Sibiu.....297
Un altar înnoit pentru biserica „Sf. Ap. Andrei" din Oradea.....300
Ziua Națională a României, celebrată la Catedrala Încoronării din orașul Marii Uniri.....303
Mama Episcopului Sofronie, al Oradiei, a trecut la cele veșnice.....305